

„Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.“ (Mt 5,9)

Evanjelium (Mt 5,1-12)

¹ Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci.

² Otvoril ústa a učil ich:

³ Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

⁴ Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.

⁵ Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.

⁶ Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.

⁷ Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

⁸ Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.

⁹ Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.

¹⁰ Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

¹¹ Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; ¹² radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami.

Čítanie z Božieho slova (Ef 2,14-16):

«[Kristus] je náš pokoj! On z oboch [židov a pohanov] urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo, tým, že zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj; aby v jednom tele skrze kríž v sebe samom zabil nepriateľstvo a zmieril oboch s Bohom»

Katechéza

„Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.“ (Mt 5,9)

Dnešná katechéza je venovaná siedmemu blahoslavenstvu, o „tvorcoch pokoja“, ktorých vyhlásia za Božích synov. (...) Kristov pokoj je ovocím jeho smrti a zmŕtvychvstania, ako sme to počuli v čítaní od sv. Pavla. Aby sme porozumeli tomuto blahoslavenstvu, treba vysvetliť zmysel slova „pokoj“, ktorý môže byť nepochopený alebo neraz banalizovaný.

Musíme sa zorientovať medzi dvoma ponímaniami pokoja: to prvé je biblické, kde sa objavuje to prekrásne slovo šalom, vyjadrujúce hojnosť, rozkvet, blaho. Keď sa v hebrejčine praje šalom, praje sa krásny, plný a zdarný život, ale zároveň život podľa pravdy a spravodlivosti, ktoré budú mať naplnenie v Mesiášovi, Kniežati pokoja (porov. Iz 9,6; Mich 5,4-5).

Je tu potom ďalší, rozšírenejší význam, podľa ktorého sa slovo „pokoj“ chápe ako istý druh vnútornej nerušenosti: som kľudný, som v pokoji. Toto je ponímanie moderné, psychologické a subjektívnejšie. Bežne sa pokoj berie ako pohoda, harmónia, vnútorná vyrovnanosť. Takéto ponímanie slova „pokoj“ je nekompletné a nemožno ho brať ako absolútne, pretože nepokoj môže byť v živote dôležitým momentom rastu.

„Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.“ (Mt 5,9)

Mnohokrát je to sám Pán, kto do nás zasieva nepokoj, aby sme mu šli v ústrety, aby sme ho stretli. V tomto zmysle ide o dôležitý moment rastu; zatiaľ čo sa môže stať, že vnútorná nerušenosť zodpovedá znechtivému svedomiu, a nie skutočnému duchovnému vykúpeniu.

Mnohokrát musí byť Pán „znamením protirečenia“ (porov. Lk 2,34-35), otriasajúc našimi falošnými istotami, aby nás priviedol k spáse. A v takom momente sa zdá, že nemáme pokoj, avšak je to Pán, ktorý nás stavia na túto cestu, aby sme prišli k pokoj, ktorý nám dá on sám.

Tu musíme pamätať na to, že Pán chápe svoj pokoj ako odlišný od toho ľudského, od pokoja zo sveta, keď hovorí: «Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva» (Jn 14,27). Pánov pokoj je iný, je odlišný od toho svetského.

Položme si otázku: ako dáva pokoj svet? Ak myslíme na vojnové konflikty, vojny sa bežne končia dvoma spôsobmi: buď porážkou jednej z dvoch strán, alebo mierovými dohodami. Nemôžeme ináč, než dúfať a modliť sa, aby to vždy vyústilo do tejto druhej cesty; musíme však brať do úvahy, že dejiny sú nekonečným sledom mierových zmlúv vyvrátených nasledujúcimi vojnami, či pretransformovaním tých istých vojen do iných spôsobov či iných miest.

Aj v našom čase sa určitá „rozkúskovaná vojna“ vedie s viacerými scenármi a rozličnými spôsobmi. Musíme mať prinajmenšom podozrenie, že v rámci globalizácie založenej predovšetkým na ekonomických či finančných záujmoch, to, čo je pre niektorých „pokoj“, u ďalších zodpovedá „vojne“. A toto nie je Kristov pokoj!

Ako naopak „dáva“ svoj pokoj Pán Ježiš? Počuli sme čo hovorí sv. Pavol, že Kristov pokoj je „urobiť z oboch jedno“ (porov. Ef 2,14), zrušiť nepriateľstvo a zmieriť. A cestou napĺňania tohto diela pokoja je jeho telo. Ved' on zmieruje všetko so sebou, svojou krvou z kríža vnáša pokoj, ako hovorí apoštol na inom mieste (porov. Kol 1,2).

A tu si kladiem otázku, všetci si ju môžeme položiť: kto teda sú „tí, čo šíria pokoj“? Siedme blahoslavenstvo je tým najaktívnejším, je vyslovene činné; slovný výraz je analogický s tým, ktorý je použitý v prvom verši Biblie pre stvorenie a naznačuje iniciatívu a pracovitosť.

Láska je vo svojej prirodzenosti tvorivá – láska je vždy kreatívna – a snaží sa o zmierenie za každú cenu. Božími synmi sú nazývaní tí, čo sa naučili umeniu pokoja a praktizujú ho, vedia, že niet zmierenia bez darovania vlastného života a že pokoj treba hľadať vždy a za každých okolností. Vždy a všade: nezabudnite na to! Takto ho treba hľadať. Toto nie je autonómne dielo ako výsledok vlastných schopností, ale prejav milosti prijatej od Krista, ktorý je naším pokojom, ktorý nás urobil Božími deťmi.

Pravý šalóm a pravá vnútorná rovnováha vyvierajú z Kristovho pokoja, ktorý vychádza z jeho kríža a plodí nové ľudstvo, stelesnený v nekonečnom zástupe svätcov a svätíc, vynaliezavých, tvorivých, ktorí vynachádzali neustále nové spôsoby ako milovať. Svätci a svätice, ktorí budujú pokoj. Tento život ako Božích detí, ktoré pre Kristovu krv hľadajú a znova nachádzajú vlastných bratov, je tým opravdivým šťastím. Blahoslavení tí, ktorí idú touto cestou.

Franciscus